

بسمه تعالی

طرح دوره

برای کارآموزان پرستاری

پرستاری کودک سالم و پرستاری بیماری های کودکان

با مراعات اصول کوریکولوم مصوب
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده: پرستاری و مامایی کرمانشاه

تهیه محتوای آموزشی: گروه پرستاری

تدوین طرح دوره:

دکتر پروین عباسی

سمیه مهدوی کیان

با راهنمایی و کارشناسی کمیته برنامه ریزی درسی EDC

عنوان

طرح دوره

برای کارآموزان پرستاری

پرستاری کودک سالم و پرستاری بیماری های کودکان

تعریف دوره

❖ دوره کارآموزی پرستاری کودکان، دوره ای است که در سال دوم (ترم چهارم) کارشناسی پرستاری ارائه می شود. پیش نیاز این دوره، گذراندن واحد پرستاری بهداشت مادر و نوزاد است.

مدت دوره

❖ طول مدت این دوره ۲۰ روز و محیط کارآموزی بخش های کودکان مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه است.

اهداف کلی دوره

❖ فراهم آوردن موقعیت واقعی برای دانشجو جهت انجام روش های مراقبتی مناسب با نیاز کودکان بیمار در عرصه های بالینی تحت نظارت مستقیم مربی.

❖ کسب مهارت های پرستاری لازم در ارائه مراقبت های پرستاری به کودک بیمار و خانواده وی بر اساس فرآیند پرستاری

ساختار کلی دوره و شرح وظایف دانشجویان

- ❖ این دوره شامل ۲۰ روز کارآموزی (۵ هفته، ۴ روزه از یکشنبه الی چهارشنبه) است.
- ❖ محیط کارآموزی بخش‌های کودکان مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه می‌باشد.
- ❖ زمان حضور در بخش ساعت ۸ صبح با امضای ورود و خروج از بخش ساعت ۱۳ با امضای خروج (در دفتر پرستاری بیمارستان) است.
- ❖ حضور منظم در تمام روزهای کارآموزی، الزامی می‌باشد.
- ❖ خروج از بخش، بدون اطلاع مربی مجاز نیست.
- ❖ غیبت موجه در کارآموزی، یک دهم ساعات کارآموزی است و باید به اطلاع مسوول امور بالینی و مربی مربوط برسد.
- ❖ غیبت بدون اطلاع قبلی به مربی (حتی یک جلسه)، مجاز نخواهد بود.

برنامه کاری روزانه در بخش

۱۱:۳۰ - ۱۳	۱۰ - ۱۱:۳۰	۸ - ۹:۳۰
ارایه گزارش کار روزانه	فعالیت های آموزشی (کنفرانس، بحث گروهی)	ارایه خدمات پرستاری در بالین بیماران

وظایف حرفه ای و اخلاقی کارآموزان

- ❖ رعایت اصول اخلاقی و شئونات اسلامی
- ❖ رعایت یونیفرم پرستاری متناسب
- ❖ نصب اتیکت شناسایی در معرض دید
- ❖ رعایت قوانین و مقررات بخش
- ❖ احترام به اساتید، پرسنل، هم گروهی ها و مسئولین
- ❖ برقراری ارتباط مناسب با مددجویان
- ❖ کسب اجازه از بیمار (یا همراه) جهت مصاحبه و اخذ شرح حال و انجام پروسیجرهای مربوط به بیمار
- ❖ حفظ حریم خصوصی بیمار

محتوای آموزشی

بر اساس سر فصل دروس

برای رسیدن به اهداف ویژه آموزشی

دانشجوی پرستاری در پایان دوره ۲۰ روزه، باید در حدود تعیین شده زیر دانش و

مهارت کسب کند.

محتوای آموزشی

۱- آماده نمودن کودک جهت بستری شدن

- ❖ نسبت به آماده نمودن کودک و خانواده وی در بدو پذیرش تمایل نشان دهد.
- ❖ استسورهای بستری شدن در بیمارستان و واکنش های کودکان را بداند
- ❖ با روش های آمادگی بستری شدن کودک در بیمارستان آشنا باشد.
- ❖ نحوه برقراری ارتباط پرستار - کودک و پرستار - والدین را در جریان پذیرش شرح دهد.
- ❖ نقش پرستار را در زمان پذیرش کودک توضیح دهد .
- ❖ دلایل نگرانی والدین از بستری شدن کودک را نام ببرد.
- ❖ اضطراب جدایی، مراحل و برخورد صحیح با آن را به تفکیک توضیح دهد
- ❖ اهمیت نقش بازی را تکامل کودک و ادامه روند درمان درک کند.
- ❖ نقش بازی را در آمادگی کودک قبل از انجام هر پروسیجری بیان نماید.
- ❖ نکات لازم در استفاده از اسباب بازی های متناسب هر گروه سنی جهت پیشگیری از صدمات را بیان نماید.

۲- مهارت در برقراری ارتباط موثر

- ❖ نسبت به یادگیری مهارت های ارتباطی با کودک تمایل نشان دهد.
- ❖ با کودک متناسب با سن وی ارتباط برقرار کند.
- ❖ قادر باشد در طول دوره با خانواده کودک ارتباط موثر ایجاد کند.
- ❖ قادر باشد با کودک و خانواده مصاحبه انجام دهد و شرح حال اخذ نماید.
- ❖ خانواده را در برقراری ارتباط عاطفی موثر با کودک کمک نماید.

۳- آشنایی با اصول دارودرمانی در کودکان

- ❖ رگ گیری جهت برقراری انفوزیون وریدی را با نظارت مربی انجام دهد.
- ❖ اصول مراقبت از کاتتر وریدی را انجام دهد.
- ❖ اصول دارو دادن به روش خوراکی، شیاف، استنشاقی، قطره، داخل جلدی، زیر جلدی، عضلانی و وریدی را رعایت کند.
- ❖ محاسبات دارویی در کودکان را انجام دهد.
- ❖ انفوزیون دارو رابه درستی انجام دهد .
- ❖ کودک را از نظر وجود حساسیت به دارو وعوارض دارو ها بررسی نمایید .
- ❖ از نبولایزر به طور صحیح استفاده کند.
- ❖ با مفاهیم مرتبط با مایع درمانی آشنا باشد.
- ❖ اصول ترانسفوزیون خون را به درستی انجام دهد .

۴- آشنایی با اصول اکسیژن درمانی کودکان

- ❖ علایم دیسترس تنفسی در کودک را تشخیص دهد.
- ❖ روش های اکسیژن درمانی در کودکان و مراقبت های پرستاری را به تفکیک توضیح دهد
- ❖ کانولای بینی و ماسک های اکسیژن را به طور صحیح جایگذاری کند.
- ❖ ساکشن را با رعایت نکات استریل انجام دهد.

۵- آشنایی با روش های مراقبتی کودکان

- ❖ استانداردهای مراقبتی در پرستاری کودکان را شرح دهد.
- ❖ عناصر کلیدی در مراقبت خانواده محور را بداند.

- ❖ روش‌های بررسی درد در کودکان را شرح دهد.
- ❖ توسط ابزارهای سنجش درد، میزان درد را ثبت کند.
- ❖ طرح مراقبتی از یک کودک بیمار به منظور کاهش درد، تدوین نماید
- ❖ با روش‌های غیر دارویی کنترل درد آشنا باشد.
- ❖ نحوه جابجا نمودن کودک با محدود کننده‌های حرکتی را بداند
- ❖ طرح مراقبت از یک کودک با محدود کننده حرکتی را تدوین نماید
- ❖ موارد حفظ ایمنی کودک و مخاطرات محیطی را شرح دهد
- ❖ راه‌های پیشگیری از عفونت را در کودکان بداند.
- ❖ مراحل گذاشتن سوند معده و مراقبت‌های لازم را توضیح دهد.
- ❖ مراقبت قبل و بعد از انما را بداند.
- ❖ نحوه مراقبت از استوما را توضیح دهد.
- ❖ انجام پانسمان استریل محل جراحی کودک
- ❖ انواع روش‌های تغذیه در کودکان (تغذیه از راه دهان، گاوآژ، گاستروستومی و تغذیه کامل وریدی) و مراقبت‌های مربوطه را به تفکیک توضیح دهد.
- ❖ روش‌های جمع‌آوری تست‌های آزمایشگاهی را توضیح دهد.
- ❖ محدوده طبیعی علائم حیاتی کودکان را (متناسب با سن) بداند.
- ❖ ابزارهای غربالگری رشد و تکامل را نام ببرد.
- ❖ کودک را از نظر تکامل جسمی و روانی بررسی کند و با استانداردهای موجود مقایسه نماید.
- ❖ طرح مراقبتی بر اساس فرایند پرستاری و نوع بیماری کودک مورد مراقبت را در زمان ترخیص بنویسد.
- ❖ بعد از انجام کلیه پروسیجرها و مراقبت‌ها بطور صحیح گزارش پرستاری را بنویسد.

روش های عمده آموزش کارآموزان در بخش

۱- آموزش در بالین بیماران بستری

۲- آموزش تئوری (کنفرانس، بحث گروهی، ارائه شفاهی مقالات جدید مرتبط با موضوع)

مهارت های مورد انتظار

❖ کلیه مهارت های ذکر شده در محتوای آموزشی

نحوه ارزشیابی این دوره

ارزیابی دانشجو در این دوره به صورت پویا و در تمام طول دوره خواهد بود.

جهت ارزشیابی دانشجویان از روش های نوین ارزشیابی استفاده می شود، این روش ها شامل

ارزیابی ۳۶۰ درجه، لاگ بوک ، Mini-cex ، DOPS و DSR

✓ در ارزیابی ۳۶۰ درجه، به وسیله چک لیست نظرات تمامی پرسنل درمانی(شامل پرستار،

سرپرستار، سوپروایزر بخش دیالیز و کمک پرستار) و والدین کودک جمع آوری می شود و

مدرس از نمرات به دست آمده میانگین را محاسبه خواهد کرد

✓ در تکمیل لاگ بوک، دانشجو در تمامی روز های کارآموزی خود، لاگ بوک را باید به همراه داشته

باشد و بعد از اتمام هر اقدامی در صورت صحیح بودن آن در این دفترچه با ذکر تاریخ و امضا ثبت

می شود

✓ **در روش داپس**، ابتدا مربی آموزش پروسیجر را به دانشجو می هد سپس دانشجو به کمک مربی پروسیجر را تکرار میکند و اگر درست انجام داد، در انتها به تنهایی همان اقدام را انجام می دهد که بعد از پایان هر پروسیجر، مربی عملکرد دانشجو را توسط چک لیست، بررسی کرده و بحث گروهی انجام خواهد شد و در نهایت نقاط ضعف و ایرادات جهت ارتقا عملکرد مطلوب یادآوری میگردد.

✓ **در روش Mini- cex** دانشجو بر بالین بیمار یک معاینه، آموزش شرح حال و یا مصاحبه از بیمار اخذ میکند که مربی در همان زمان، توسط چک لیست از قبل طراحی شده عملکرد را بررسی میکند و به وی بازخورد لازم را میدهد و نقطه ضعف را اعلام میکند.

✓ **در روش DSR** دانشجو گزارش پرستاری، فرآیند پرستاری و ارزیابی های حین و بعد از دیالیز را در پرونده ثبت میکند سپس مربی، پرونده بیمار را بررسی کرده، مستندات را ارزیابی خواهد کرد و عملکرد دانشجو را مورد ارزشیابی قرار میدهد و نقاط ضعف وی را اعلام میکند.
در پایان دوره کسب نمره ۱۲ از ۲۰ حد نصاب قبولی است.

❖ در پایان دوره کسب نمره ۱۲ از ۲۰ حد نصاب قبولی است.

❖ ۲ نمره اختصاص به حضور به موقع دارد.

❖ ۳ نمره اختصاص به برقراری ارتباط مناسب با مددجویان و پرسنل دارد.

❖ ۳ نمره اختصاص به فعالیت های آموزشی دارد.

❖ ۱۲ نمره اختصاص به کسب مهارت در ارائه خدمات و مراقبت ها دارد.

❖ چک لیست ارزشیابی دوره ضمیمه است.

چک لیست ارزشیابی کارآموزی پرستاری کودک سالم پرستاری بیماری‌های کودکان

ردیف	عنوان مهارت	روش ارزشیابی	مستقل انجام میدهد	با کمک مربی انجام می‌دهد	قادر به انجام نیست
			۰/۵	۰/۲۵	۰
۱.	برقراری ارتباط متناسب با سن کودک	DOPS 360درجه			
۲.	بررسی تکامل روانی و جسمی کودک	DOPS 360درجه Logbook			
۳.	برقراری ارتباط با خانواده کودک	DOPS 360درجه			
۴.	اخذ شرح حال از کودک والدین	DOPS logbook 360درجه			
۵.	آموزش والدین در ارتباط با مراقبت از کودک با محدودیت حرکتی	DOPS 360درجه			
۶.	ارائه طرح مراقبتی جهت کاهش درد کودک	DOPS 360درجه			
۷.	ثبت و چارت علائم حیاتی کودک	DOPS logbook 360درجه			
۸.	ثبت و چارت I/O	DSR			
۹.	استفاده از بخور سرد و گرم و دارو با دستگاه نبولایزر	DOPS			
۱۰.	انجام پانسمان استریل محل جراحی	DOPS 360درجه			
۱۱.	برقراری اکسیژن برای کودک (کانولا، ماسک و ..)	DOPS 360درجه			
۱۲.	اجرای دستورات دارویی یک کودک	DOPS 360درجه			
۱۳.	سونداژ کودک	DOPS 360درجه			

			DOPS logbook 360درجه	رعایت اصول کنترل عفونت در بخش	۱۴
			DOPS logbook 360درجه	اصول کار با پمپ انفوریون کودک	۱۵
			DOPS logbook 360درجه	برقراری یک آی وی لاین	۱۶
			DOPS logbook 360درجه	مراقبت صحیح از راه وریدی کودک	۱۷
			DOPS	نمونه گیری از کودک (ادرار، خون، کشت خلط و..)	۱۸
			DOPS 360درجه	مراقبت مربوط به تزریق فرآوردههای خونی	۱۹
			DOPS 360درجه	مراقبت روانی از بیمار و خانواده	۲۰
			DOPS	رعایت اصول ایمنی برای کودک	۲۱
			DSR logbook	تکمیل فرم های ارزیابی بدو پذیرش	۲۲
			DSR logbook	ارائه فرآیند پرستاری	۲۳
			Logbook DSR	ثبت گزارش پرستاری	۲۴

منابع آموزشی

- 1- Wong Donna. L . Hochenberry M.J.(2015). Wong's Nursing care of Infants and children , 9th Eddition, Mosby Inc
- 2- Wong Donna – L & et al 2007, Maternal child Nursing , 2 nd Edit ion , Mosby Inc
- 3- James, S.R. Ashwill , J. W. Droske, S.G.(2002).Nursing Care of Children,
- 4- Scholte,E.B.Price, D.L, Gwin,J.F.(2001). Thompson's Pediatric Nursing . 8th ed, Philadelphia: W.B. Saunders.
- ۵- ویلی و ونگ ، مارلو. گردآوری و تلخیص از دکتر محمد علی تقی پور و فرشته آل علی . چکیده پرستاری کودکان . انتشارات بشری(آخرین چاپ)
- ۶- ونگ درسنامه پرستاری کودکان،ترجمه مهنازشوقی، مهنازسنجری.زیر نظر ویرایش سونیاآرزومانیانس(بخش کودک بیمار،(نشرسالمی)